

วันอังคารที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หนุนวิจัย,พัฒนา ดันไทยผลิตวัคซีนโควิดใช้เอง

สถาน นโยบายการอุดมศึกษาฯ เร่งสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และเตรียมความพร้อมผลิตวัคซีนโควิด-19 ของไทย เดินหน้า
พลิกโฉมการอุดมศึกษาด้วย Higher Education Sandbox

สถาน นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ(สอวช.) จัดประชุม ครั้งที่ 2/2564 ผ่านระบบการ
ประชุมออนไลน์ ตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) เป็นประธาน
รองนายกรัฐมนตรี (ดร.วิษณุ เครืองาม) เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม (อว.) (ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. เอนก เหล่าธรรมทัศน์) รองประธานคนที่สอง

ดร.กิติพงค์ พร้อมวงค์ ผู้อำนวยการ สอวช. ในฐานะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการสถานนโยบายฯ เปิด เผยว่า จากสถานการณ์
การแพร่ระบาดของโควิด-19 รองนายกรัฐมนตรีดอนฯ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการเชื่อมโยงกับการทำงาน
ของกระทรวง อว. โดยเฉพาะการผลิตวัคซีน และยารักษาโรคโควิด-19 ของไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความเร่งด่วนและสำคัญต่อความ
มั่นคงด้านสาธารณสุขของประเทศและชีวิตของประชาชน

ขณะนี้ มีโครงการพัฒนาวัคซีนของไทยเองกว่า 20 ชนิด หลายโครงการมีความคืบหน้ามาก เช่น โครงการของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (mRNA) อยู่ระหว่างการทดลองในมนุษย์ และโครงการของคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Protein Subunit) กำลังจะทดลองในมนุษย์ และในสถาบันวิจัยอีกหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล สภากาชาดไทย องค์การเภสัชกรรม และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีดอนฯ ได้สั่งการให้ อว. นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปดำเนินการ พร้อมกำชับให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพื่อช่วยแก้ไขวิกฤตของชาติให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ สิ่งที่ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมคือเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานในด้านฐานการผลิต ต้องมีการเตรียมการตั้งแต่วันนี้ ไม่ให้กระบวนการผลิตล่าช้า ซึ่งฐานการผลิตนี้ไม่เพียงแต่ใช้รองรับการผลิตวัคซีน mRNA หรือ Protein Subunit เท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นฐานการผลิตที่จะรองรับการผลิตวัคซีนหรือยาชนิดอื่นในอนาคตได้ ซึ่งในปัจจุบันมีสมุนไพรมากชนิดที่สามารถนำไปวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดในการผลิตยาได้ อาทิเช่น พืชหลายใจ กระชายขาว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้าไปศึกษาถึงโอกาสในการผลิตยาเหล่านี้ให้มีความชัดเจนขึ้น เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในประเทศ อีกส่วนที่สำคัญคือการพัฒนากุณภาพ เนื่องจากการผลิตวัคซีนหรือยาในรูปแบบใหม่อาจเป็นเรื่องที่บุคลากรในประเทศยังไม่คุ้นเคย จึงต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะเข้าไปทำ

สำหรับความคืบหน้าหน้าวาระแห่งชาติการพัฒนาเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG Economy Model ดร.กิติพงค์ กล่าวว่า เป็นอีกประเด็นที่รองนายกรัฐมนตรีดอนฯ เน้นย้ำให้ทุกส่วนร่วมกันดำเนินการอย่างเต็มที่ ซึ่งการขับเคลื่อนเรื่องนี้ต้องเดินคู่กันสองมิติ ทั้งในด้านการดูแลรับผิดชอบตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน และในมุมมองมองปีชีจีเป็นเอกภาพ เป็น 3 ส่วนที่ผนึกเข้าด้วยกัน ในขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญในการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ ดูปัจจัยในระดับสากล เนื่องจากในปัจจุบันผู้นำระดับโลกให้ความสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ต้องมีแนวทางสร้างความตระหนักในเรื่องนี้ สร้างการรับรู้ตั้งแต่ระดับชุมชนเยาวชน สังคม และต้องไม่ลืมคำนึงถึงความยั่งยืนด้วย

นอกจากนี้ สภานโยบายฯ ยังมีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. 2566 – 2570 โดย (ร่าง) กรอบนโยบายฯ ดังกล่าว จะเป็นการกำหนดคนนโยบายและยุทธศาสตร์หลักครั้งสำคัญของประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยประกอบด้วย 6 จุดมุ่งเน้นของนโยบาย (High-priority Policy) ดังนี้

- (1) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง โดยใช้การพัฒนาตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)
- (2) ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งเน้นคุณค่าและความยั่งยืน สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

(3) ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป และอาหารที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง โดยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับ 1 ใน 10 ของโลก

(4) ผู้สูงอายุมีศักยภาพและโอกาสอย่างเต็มที่ในการพึ่งตนเอง มีคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

(5) ประเทศไทยสามารถพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก้าวหน้า ล้ำยุคสู่อุตสาหกรรม ธุรกิจ และการบริการที่มีอยู่แล้ว และพัฒนาอุตสาหกรรม/ธุรกิจใหม่

(6) ประเทศไทยสามารถสร้างกำลังคนสมรรถนะสูงและเป็นศูนย์กลางกำลังคนระดับสูงของอาเซียน โดยการพลิกโฉมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และสอดคล้องกับปรัชญาการอุดมศึกษาไทย

ที่ประชุมยังเห็นชอบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เพื่อนำไปจัดทำประกาศศกานนโยบายฯ พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนสกานนโยบายฯ และให้นำเรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ดร.กิติพงค์ ให้ความเห็นว่า ประเทศไทย จำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จากกระแสการเปลี่ยนแปลงและประเด็นอุบัติใหม่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวิถีชีวิต ที่มีนัยต่อบทบาทและแนวทางการพัฒนา กำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันกับกระแสดังกล่าว เพื่อให้ประเทศไทยมีกำลังคนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอและสามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที

ตัวอย่างมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เป็นข้อจำกัดในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เช่น การจำกัดจำนวนหน่วยกิตในการเทียบโอนเข้าสู่การศึกษาในระบบซึ่งขัดต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและระบบคลังหน่วยกิต การกำหนดคุณสมบัติของผู้สอนและผู้รับผิดชอบหลักสูตร และการจำกัดจำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์พิเศษ ซึ่งจะไม่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้การผลิตกำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรม

หลักเกณฑ์การจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม มีกลุ่มเป้าหมาย คือ สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันการศึกษาอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่ต้องดำเนินการภายใต้มาตรฐานการอุดมศึกษา และเป็นการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่การให้ปริญญา ทั้งระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษารวมถึงการจัดการศึกษาที่ไม่มุ่งปริญญา แต่สามารถเทียบโอนเพื่อนำไปสู่การให้ปริญญาในภายหลังได้ และประเด็นสำคัญคือต้องผลิตบัณฑิตที่ตอบโจทย์นโยบายหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ซึ่ง กระทรวง อว. กำลังปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมผลิตบัณฑิตมากขึ้น ซึ่งจะมีผลกับสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต่อไป

ในส่วนการช่วยเหลือ SMEs ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความก้าวหน้าในการจัดตั้ง “มูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม (Innovation Fund Foundation for Industry)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยทั้งในระดับภูมิภาคจนถึงระดับชาติ ตลอดจนสร้างโอกาสทางการแข่งขันให้ภาคอุตสาหกรรมเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้จะดำเนินการในลักษณะกองทุนจากเอกชนเพื่อช่วยเอกชน โดยการระดมเงินทุนจากการบริจาคของธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท และภาครัฐจะมีการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุน ววน.) ในระยะ 3 ปีแรก ในอัตราส่วน 50 : 50 ซึ่งจะสนับสนุนเมื่อภาคเอกชนได้สนับสนุนงบประมาณเข้ากองทุนนวัตกรรมแล้ว นอกจากนี้ สำหรับบริษัทที่บริจาคเงินเข้ากองทุน จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อให้สามารถนำไปหักค่าใช้จ่ายได้ไม่ต่ำกว่า 2 เท่า ระยะเวลา 3 ปี

ที่ประชุมฯ ยังเห็นชอบก่อนนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ โดยนโยบายดังกล่าว จะช่วยให้ทิศทางการจัดการทุนพัฒนากำลังคนอุดมศึกษาของประเทศมีเอกภาพและการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการกำหนดทิศทางการจัดสรรทุนที่ชัดเจนเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของประเทศได้อย่างทันเวลา ผ่านการคำนึงถึงการให้ทุนที่ตอบ โจทย์ความต้องการของประเทศ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และทักษะความสามารถจากผู้รับทุน